

Samenwerkingsakkoord verpakkingsafval bijgewerkt

Op 5 maart 2020 werd het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval aangepast.

We lichten de veranderingen voor u toe. Tevens nemen we deze gelegenheid te baat om de verplichtingen hierrond nog eens op een rijtje te zetten.

Het besluit trad in werking op 3 september 2020.

Achtergrond

Terugnameplicht

De terugnameplicht stelt de industrie verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van het verpakkingsafval. De gekende inzameling van PMD via de blauwe zak vloeit voort uit deze terugnameplicht. De terugnameplicht maakt een onderscheid tussen verpakkingsafval van huishoudelijke (Fost Plus) of van bedrijfsmatige (VAL-I-PAC) oorsprong.

Door aan te sluiten bij Fost Plus of VAL-I-PAC kunnen bedrijven voldoen aan hun terugnameplicht. De bedrijven betalen dan een bijdrage die afhankelijk is van het soort en de hoeveelheid op de markt gebrachte verpakkingen. Met deze financiële middelen wordt de selectieve inzameling en recyclage georganiseerd.

Het is voor bedrijven ook mogelijk om op individuele basis aan de terugnameplicht te voldoen, via de Interregionale Verpakkingscommissie (IVC).

Daarnaast moeten bedrijven die 300 ton of meer verpakkingen op de markt brengen elke 3 jaar een preventieplan opstellen, ook bij de IVC, en dit jaarlijks evalueren

Verpakkingsverantwoordelijken

De verpakkingsverantwoordelijke is elke persoon die:

- producten heeft doen verpakken in België of zelf heeft verpakt met het oog op of naar aanleiding van het op de Belgische markt brengen ervan (A);
- verpakte producten heeft laten invoeren of die ze zelf heeft ingevoerd en die deze goederen niet zelf ontpakt of verbruikt (B);
- voor bedrijfsmatig verpakkingsafval (andere dan A en B): verpakte producten op Belgisch grondgebied ontpakt of verbruikt (C);
- serviceverpakkingen in België produceert of invoert om op de Belgische markt te brengen.

Het bestaande samenwerkingsakkoord

De terugnameplicht is ingevoerd via het 'interregionaal samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval' van 4 november 2008 tussen de drie gewesten. Dit samenwerkingsakkoord heeft de kracht van een decreet en legt verschillende verplichtingen op aan bedrijven die verpakkingen op de Belgische markt brengen. Op deze manier is een uniform Belgisch beleid mogelijk.

Om de uitvoering ervan op te volgen werd de IVC opgericht, een openbare instelling die een geharmoniseerd beheer moet verzekeren inzake verpakkingsafval en verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van het samenwerkingsakkoord.

Aanpassingen aan het samenwerkingsakkoord

Het nieuwe akkoord vult de oorspronkelijke tekst aan met een gedeeltelijke omzetting van de Europese richtlijnen 2018/851 betreffende de afvalstoffen en 2018/852 betreffende verpakking en verpakkingsafval, die allebei op 30 mei 2018 werden goedgekeurd.

De bedoeling van het nieuwe akkoord was tevens om technische oplossingen aan te reiken voor de toepassingsproblemen die werden aangetroffen in het kader van het vorige samenwerkingsakkoord.

Het akkoord brengt verduidelijkingen en verbeteringen aan op enkele definities omtrent herbruikbare verpakking, plastic draagtassen en over de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid onder meer in het kader van de ontwikkeling van de e-commerce.

Pakjesdiensten niet vrijgesteld

Zo verduidelijkt het akkoord de definitie van verpakkingsverantwoordelijke om gelijke behandeling te garanderen en eventuele marktverstoringen te vermijden bij e-commercebedrijven. Zo moeten ook de pakjesdiensten een preventieplan opstellen en is er een terugname- en informatieplicht.

Buitenlandse e-commercebedrijven moeten een gevolmachtigde aanduiden op Belgisch grondgebied. Erkende organismen voor het beheer van verpakkingsafval kunnen desgewenst als gevolmachtigde optreden.

Hogere recyclagedoelstellingen

De recyclagedoelstellingen worden opgetrokken in lijn met de jongste Verpakkingsrichtlijn van de EU. België haalt die doelstellingen nu al voor papier en karton, glas, hout en ferrometalen, er zijn wel extra inspanningen nodig voor kunststoffen en de nieuwe fractie aluminium (o.a. blikjes).

Vanaf 2021 bedragen de recyclagedoelstellingen in % van het gewicht dat op de markt gezet wordt:

- 90% voor glas (huidig 60%);
- 90% voor papier/karton (huidig 60%);
- 90% voor drankkartons (huidig 60%);
- 90% voor ferrometalen (huidig 50%);
- 75% voor aluminium (nieuw);
- 50% voor kunststoffen (huidig 30%);
- 80% voor hout (huidig 15%);

De toekomstige doelstellingen voor kunststoffen bedragen:

- huishoudelijk verpakkingsafval: 65% tegen 2023 en 70% tegen 2030;
- industrieel verpakkingsafval: 55% tegen 2023 en 65% tegen 2030.

Voor kunststofafval gaat België hiermee verder dan Europa. De doelstellingen zijn gebaseerd op de recyclageniveaus die in België worden gehaald en op het belang om schaarse en waardevolle grondstoffen zo veel mogelijk in een gesloten systeem te behouden, door ze in te zamelen en te recyclen. Ook wil België met de nieuwe doelstellingen het zwerfvuil beperken.

Behalve de bovenstaande algemeen geldende nieuwe recyclagedoelstellingen, zijn er voor huishoudelijk afval bijkomende inzamelpercentages die Fost Plus moet halen:

- drankverpakkingen: 90% tegen 2022;
- huishoudelijke verpakkingen: 95% tegen 2025.

Andere aanvullingen

Enkele andere aanvullingen betreffen:

- mogelijkheid om de financiële bijdragen van verpakkingsbedrijven te differentiëren volgens de mate van duurzaamheid, repareerbaarheid,...;
- nieuwe regeling over de rapportering door de lidstaten aan de Europese Commissie over het verpakkingsafval van plastic draagtasjes;
- verhoging administratieve boetes.

Het akkoord trad op 3 september 2020 in werking.

Actie nodig?

Wanneer u als bedrijf reeds aangesloten bent bij Val-i-pac en/of Fost Plus, dan hoeft u zelf geen actie te ondernemen. Indien u zelfstandig aan uw verpakkingsverplichtingen voldoet via de IVC, dan moet u natuurlijk met de nieuwe recyclagepercentages rekening houden. Antea Group kan u hierbij begeleiden.

Inlichtingen

Voor verdere info en/of invulling kan u steeds terecht bij Antea Group.

Marleen Verbruggen 03/221 55 26

Geert T'Kindt 09/261 63 10

